

Školní rok 2024/2025

Preventivní program školy

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Základní škola, Praha 9 – Horní Počernice, Ratibořická 1700 193 00
Jméno a příjmení ředitele	PhDr. Ing. Hana Kindlová
Telefon na ředitele	281927650
E-mail na ředitele	reditelka@zs-hp.cz

Jméno školního metodika prevence	Mgr. Hana Žáčková		
Telefon	602196070		
E-mail	handazackova@seznam.cz		
Specializační studium	Ano		
Realizátor vzdělávání	PPP pro Prahu 1,2 a 4		

Jméno výchovného poradce	Mgr. Lenka Brabcová		
Telefon	281927649		
E-mail	brable@zs-hp.cz		
Specializační studium	Ano		
Realizátor vzdělávání	PgF UK		

Jméno školního psychologa	Mgr. Stáňa Benáková		
Telefon	737894545		
E-mail	psycholog@zs-hp.cz		

Jméno speciálního pedagoga	Mgr. Eva Jungwirthová Mgr. Irena Krchová		
Telefon	281923296		
E-mail	eva.jungwirthova@zs-hp.cz irena.krchova@zs-hp.cz		

	Počet tříd	Počet žáků/studentů	Počet ped. pracovníků
ZŠ - I stupeň	12	277	23 (11 ped. učí na obou stupních)
ZŠ - II.stupeň	9	249	23(11 ped. učí na obou stupních)
Celkem	21	526	46

2.STRUČNÁ ANALÝZA SITUACE(metodika str. 7)

Základní škola se nachází ve dvou budovách v klidné části východního okraje hlavního města Prahy na rozhraní staré a nové zástavby. Obě budovy jsou propojeny chodbou. V „malé budově“ jsou učebny pro 1. a 2. třídy, jídelna a několik oddělení družiny využívající přilehlou zahradu. V hlavní budově jsou učebny pro žáky od 1. do 9. tříd a v nové půdní vestavbě dvě oddělení družiny. Škola využívá venkovní sportovní areál, je vybavena tělocvičnou, počítačovou učebnou, digitální jazykovou laboratoří Robotel, učebnou pro výuku PČ, učebnou Vv, kuchyňkou, mobilní digitální třídou s 15 netbooky. V učebnách je nainstalováno 16 interaktivních tabulí.

Ve školním roce 2024/2025 školu navštěvuje 526 žáků bydlících převážně v Horních Počernicích. Žáci jsou rozděleni do 21 tříd, z toho 21 tříd je na 1. stupni, 9 tříd tvoří 2. stupeň. Ve škole máme osm asistentů pedagoga.

Jsmo akreditované středisko pro školení v rámci DVPP a SMART Centrum interaktivní výuky. Od roku 2015 jsme fakultní školou UK Pedagogické fakulty. Naše škola je zapojena do projektu ekoškola..

Kolem školy je park, sportovní areál, v těsné blízkosti ZUŠ a DDM. V místě jsou další dětská hřiště, tenisový areál, divadlo a divadlo v přírodě. Poblíž školy je zastávka MHD.

Prvořadým úkolem naší školy je plnění povinné školní docházky a příprava žáků k dalšímu studiu.

Vyučování probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ZV ZŠ Ratibořická platný od 1.9.2021.

Komunikace s rodiči je vedena prostřednictvím přímého kontaktu – třídní schůzky, konzultační hodiny, individuální konzultace, dále přes žáky, webové stránky školy, telefonicky a elektronicky. Je to jeden ze základních momentů, který eliminuje záškoláctví, nekázeň, pozdní příchody, problematické vztahy mezi žáky apod. Ve škole pracuje ŠR, K - klub (občanské sdružení rodičů a přátel dětí), velkou tradici zde má KMČ. Volnočasové aktivity zajišťuje žákům DDM v bezprostředním sousedství školy.

Pravidelně pořádáme zájezdy do Anglie, dle možností rovněž výměnné pobyty v Německu. Každý rok vyjíždí žáci na lyžařský kurz.

Žáci jsou každoročně seznámeni se školním řádem, který je umístěn v učebnách a na webových stránkách školy a výňatek též v ŽŽ. Žáci mají možnost podílet se na samosprávě školy prostřednictvím Žákovské rady složené ze zástupců 5. až 9. tříd, která se pravidelně jedenkrát měsíčně, případně dle potřeby setkává s vedením školy.

Ve třídách a na chodbách jsou ve velké míře prezentovány práce žáků bez výběru, tak aby byly poskytovány rovné příležitosti všem bez rozdílu. Vytváříme tím vědomě prostor pro budování vzájemné úcty a sebeúcty.

V tomto školním roce pokračujeme v zákazu užívání mobilních telefonů v době výuky s výjimkou cíleného užívání mobilních telefonů k výukovým účelům.

Mezi problémové oblasti patří bezpečné chování na internetu, zejména zveřejňování osobních informací na sociálních sítích. Ukazuje se, že je potřeba žákům opakovaně připomínat zásady

osobního bezpečí i v oblasti virtuální reality. Proto také preventivní působení zaměřujeme také tímto směrem.

Prioritou zůstává práce s třídními kolektivy a rozvíjení kamarádských vztahů mezi žáky. Velkou pozornost věnujeme budování pozitivního klimatu ve škole a prevenci rizikového chování. Především z tohoto důvodu realizujeme ucelený preventivní program pro žáky 2. až 9. ročníku zaměřený na podporu pozitivních vztahů a posilování vazeb mezi žáky. Druhou oblastí, na kterou se zaměřujeme v rámci preventivních programů, ale rovněž i v třídnických hodinách je prevence šikany a v současné době především kyberšikany.

S případy experimentování s návykovými látkami se setkáváme pouze sporadicky (kouření) v prostorách školy nebo v její blízkosti. Jednou z priorit bude tedy prevence i v této oblasti.

Po zkušenostech s pandemií COVID-9 jsme vytvořili jednotné komunikační kanály (Bakaláři, Google učebna) mezi školou, žáky a jejich rodinami tak, aby byly přehledné a efektivní a i nadále je využíváme jako doplňující možnost komunikace i během prezenční výuky.

Oblast, které věnujeme zvýšenou pozornost, je péče o duševní zdraví žáků. Zhoršení psychického zdraví žáků vnímáme jako důsledek distanční výuky, omezení sociálních kontaktů s vrstevníky, zvýšené množství času stráveného u moderních technologií a naopak omezení koníčků apod. Velkou pomocí je nám v tomto případě práce školní psychologky, která poskytuje našim žákům pomoc nejenom dlouhodobě plánovanou, ale především v případech akutní potřeby.

Způsoby realizace

- Vnitřní zdroje
 - Školní poradenské pracoviště
 - Výchovný poradce Mgr. Lenka Brabcová
 - Školní metodik prevence Mgr. Hana Žáčková
 - Školní psycholog Mgr. Stáňa Benáková
 - Speciální pedagog: Mgr. Eva Jungwirthová, Mgr. Irena Krchová
 - Pedagogové
 - Výchovná komise
 - Třídní schůzky
 - Žákovská rada
- Vnější zdroje
 - Projekt Odyssea – certifikovaný poskytovatel programů školské primární prevence rizikového chování, lektorka Mgr. Ivana Šircová, telefon: 777 084 246
 - protidrogový koordinátor městské části Prahy 20, odbor sociálních věcí a školství, telefon: 271 071 646
 - Bc. Matěj Koudelka, Mgr. Markéta Bínová prevence PPP pro Prahu 3 a 9, telefon: 606708217
 - Proxima Sociale
 - Linkin Sphere
 - Městská policie Praha
 - Policie ČR
 - Fakultní Thomayerova nemocnice
 - SANANIM

V případě kauz přímo se týkajících zaměstnanců školy a jejich rodinných příslušníků budou k jejich řešení vždy přizván obvodní metodik prevence. Teprve na základě jejich šetření a doporučení bude rozhodnuto o následujícím postupu.

Školní poradenské pracoviště

Vedení školy

- Konzultace se zákonnými zástupci
- Konzultace s pedagogy
- Konzultace se žáky
- Podpora pedagogů, žáků dle potřeby
- Schvalování výchovných opatření, prevence

Školní psycholog

Provádí psychologickou diagnostiku žáků

Poskytuje psychologické poradenství žákům s osobními, výchovnými nebo výukovými

Potížemi

Poskytuje psychologické poradenství rodičům a zákonným zástupcům žáků

Spolupracuje s pedagogy

Poskytuje krizovou intervenci

Zjišťuje studijní předpoklady a podílí se na kariérovém poradenství

Pracuje s třídními kolektivy

Provádí anonymní šetření a průzkumy

Spolupracuje s dalšími organizacemi a zprostředkovává jejich služby

Metodik prevence

- Vzdělávání a metodické vedení pedagogických pracovníků v oblasti prevence a rovných příležitostí pro všechny žáky
- Příprava podmínek pro integraci žáků s poruchami chování
- Shromažďování odborných zpráv (poruchy chování)
- Ankety, dotazníky
- Primární prevence
- Konzultace se zákonnými zástupci
- Konzultace s pedagogy
- Konzultace se žáky

Výchovný poradce

- Kariérové poradenství
- Podílení se na IVP
- Příprava podmínek pro integraci žáků s poruchami učení
- Shromažďování odborných zpráv (poruchy učení)
- Konzultace se zákonnými zástupci
- Konzultace s pedagogy
- Sociometrie

Speciální pedagog

- Konzultace se zákonnými zástupci
- Konzultace s pedagogy
- Podpora pedagogů, žáků dle potřeby
- Sociometrie

Třídní učitel

- Konzultace se zákonnými zástupci
- Konzultace s ostatními pedagogy

- Konzultace s vedením školy
- Podpora žáků dle potřeby – IVP, IVYP
- Záznamy o vývoji žáka

STANOVENÍ CÍLŮ PPŠ

- **Pedagogové**
- zajistit odborné a průběžné vzdělání ŠMP, výchovného poradce a ostatních pedagogických pracovníků
- preventivně působit v co nejširší oblasti rizikových forem chování
- zajistit rovné příležitosti pro všechny žáky v oblasti vzdělání a postavení v třídním kolektivu
- zvýšit vnímavost na negativní jevy při dozoru nad žáky
- spolupracovat a zapojovat se do projektů, akcí realizovaných jinými odbornými subjekty
- udržovat dobré vztahy mezi rodinou a školou
- realizovat pravidelné schůzky s rodiči
- zapojovat rodiče do aktivit školy

- **Žáci**

Cíl:	Formování kladných mezilidských vztahů na úrovni žák – žák, žák – učitel, posílení sociálních kompetencí žáků, aktuální orientace v oblasti právních norem.
Ukazatele dosažení cíle:	Dotazníkové šetření na závěr programu
Zdůvodnění cíle:	Kladné mezilidské vztahy uvnitř třídních kolektivů i v rámci celé školy jsou základním předpokladem k omezení projevů šikany i dalších forem rizikového chování. Základní orientace v oblasti práv a povinností přispívá k posilování zodpovědnosti, též jako prevence záškoláctví.
Návaznost na dlouhodobé cíle	Cíl vychází z dlouhodobé snahy o vytvoření zdravých mezilidských vztahů, koresponduje s preventivními opatřeními proti šikaně i dalším formám rizikového chování, např. rasismu, xenofobie. Důraz kladen i na hodnotovou orientaci žáka, chápání práv a povinností jako něco, co je pro každého jedince závazné.

Cíl:	Nastartovat prevenci rizikového chování v době, kdy je možné tyto postoje utvářet, ne pouze ovlivňovat
Ukazatele dosažení cíle:	Dotazníkové šetření na závěr programu. Rozbor problematiky s třídními učiteli.
Zdůvodnění cíle:	Základní orientace dětí v oblasti rizik, která je mohou ohrozit, vede ke správným životním postojům. Děti se učí správnému životnímu stylu, navazují kontakt s vrstevníky i dospělými, dovedou respektovat druhé i obhájit vlastní bezpečí.

Návaznost na dlouhodobé cíle	Cíl vychází z dlouhodobé snahy o zprostředkování přiměřených informací žákům mladšího školního věku, které se pak stávají východiskem pro další preventivní působení.
-------------------------------------	---

Cíl:	Zvýšit množství informací o návykových látkách, sociálně patologických jevech a projevech chování. Rozvíjet sociální kompetence žáků a schopnost přemýšlet o vlastních postojích v možných rizikových situacích.
Ukazatele dosažení cíle:	Hodnocení zúčastněných a organizátorů akcí, evaluace. Výsledky zadaných aktivit a prací žáků.
Zdůvodnění cíle:	Nutnost seznámení žáků s vlivy návykových látek na lidské zdraví a mezilidské vztahy. Rozšířit znalosti o možnostech přenosu viru HIV.
Návaznost na dlouhodobé cíle	Omezení negativních vlivů působících na osobnost dítěte. Podporování žáků k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem.

Cíl:	Prevence virtuálních drog a jednotlivých typů rizik v kyberprostoru
Ukazatele dosažení cíle:	Žáci znají pozitiva a negativa virtuálních drog, pravidla používání a znají rizika jejich porušování.
Zdůvodnění cíle:	Nutnost informovat žáky o působení virtuálních drog.
Návaznost na dlouhodobé cíle	Předcházení zdravotním, sociálním a psychickým problémům při nadměrném užívání virtuálních drog.

Cíl:	Posílit spolupráci rodiny a školy, zvýšit informovanost rodičů o dění ve škole, mezi rodiči a pedagogy rozvinout vztahy založené na vzájemné důvěře
Ukazatele dosažení cíle:	Počet společných programů pro rodiče a děti, tradiční akce školy, které se každoročně opakují, narůstající počet zúčastněných rodičů, kladný ohlas ze strany rodičů i žáků.
Zdůvodnění cíle:	Jednotné působení na žáky ze strany rodičů i pedagogů a jejich vzájemná informovanost a spolupráce je předpokladem úspěšné prevence a rozpoznání rizikového chování žáků, zejména záškoláctví a zneužívání návykových látek.
Návaznost na dlouhodobé cíle	Cíl vychází z dlouhodobé koncepce vzájemné spolupráce rodiny a školy jako nástroje prevence rizikového chování.

POZNÁMKA:

Také ve školním roce 2023 - 2024 bude škola pokračovat v realizaci třídnických hodin a to ve všech třídách od 4. do 9. ročníku.

Další aktivity v rámci primární prevence budou zařazeny dle aktuální nabídky spolupracujících institucí.

4. SKLADBA AKTIVIT PPŠ PRO JEDNOTLIVÉ CÍLOVÉ SKUPINY

a) Pedagogové

Název odborného zaměření vzdělávání	Supervize
Stručná charakteristika	Cílem je pojmenovat a hledat řešení problémových situací při výuce, metodika práce s třídou.
Realizátor	Odyssea
Počet proškolených pedagogů	1 pí.uč. na 1.stupni
Počet hodin	1+1
Termín konání	11.10.2024
Zodpovědná osoba	Mgr Hana Žáčková

Název odborného zaměření vzdělávání	Úzkosti a sebepoškozování u žáků
Stručná charakteristika	Specifikace , hledání příčin a možnosti pomoci ze strany pedagogů v rámci jejich kompetencí..
Realizátor	Magdaléna, o.p.s.
Počet proškolených pedagogů	1
Počet hodin	2
Termín konání	17.9.2025
Zodpovědná osoba	Mgr Hana Žáčková

b) Žáci

Tematické bloky ve výuce zaměřené na prevenci rizikového chování

Primární prevence rizikového chování u žáků se zaměřuje prioritně na předcházení rozvoje rizik, které směřují zejména k následujícím rizikovým projevům v chování žáků:

1. agrese, šikana, kyberšikana, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie
2. záškoláctví
3. závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling
4. rizikové sporty a rizikové chování v dopravě
5. spektrum poruch příjmu potravy
6. negativní působení sekt
7. sexuální rizikové chování
8. První pomoc při úrazech
9. Wellbeing

Roční k	Předmět	Vzdělávací oblast	Téma Oblast PRCH	Vyučující
1.	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Škola – prostředí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa v okolí školy. Rodina – soužití lidí, mezilidské vztahy, vzájemná pomoc. Zdraví – zásady zdravého životního stylu. Zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim. Pravidla bezpečného chování při hrách a sportování. Bezpečná cesta do školy.	Mgr.Korytarová Mgr. Žáková, M.Jakšová
2.	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Bezpečná cesta do školy. Chování ve škole – dodržování pravidel. Zdraví a zdravý životní styl, Předcházení nemocem, úrazy. Osobní bezpečí.	Vincencová, MgrJanečková Mgr. Jungwirthová
3.	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Zásady slušného chování. Národnostní rozdíly, tolerance.	Mgr. M.Josefová,Š.

			Bezpečí na silnici. Bezpečné trávení volného času. Péče o zdraví. Základy první pomoci. Životaspráva, zdravá výživa. Metodika Kočičí zahrada.	Vincencová, G.Vítková
4.	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Mezilidské vztahy, pravidla komunikace a spolupráce mezi lidmi. Funkce rodiny. Zdraví. Osobní bezpečí. Rizikové situace ohrožující zdraví. Chování při ohrožení. Základy první pomoci. Návykové látky – kouření.	Mgr. Šeřčíková, Mgr. D.Janderová
5.	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Péče o zdraví. Zdravý životní styl. Partnerství a rodičovství. Základy sexuální výchovy. Právo a protiprávní jednání. Návykové látky. Závislosti. První pomoc.	Mgr. Z.Francová Mgr.Z.Nekora ncová

6.	Občanská výchova	Výchova k občanství	Naše vlast Rodina. Naše škola. Základní lidská práva. Právní řád. Práva dítěte a jejich ochrana, šikana, diskriminace	Mgr.J.Jeřábková
6.	Pracovní činnosti	Zdraví	První pomoc při úrazech	Mgr. J. Jeřábková
7.	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	Vztahy v rodině. Komunikační dovednosti. Kamarádství, přátelství.Osobní bezpečí.	Mgr.T.Pelikán

			Chování v krizových situacích – využívání odborné pomoci. Pozitivní životní cíle a hodnoty. Ochrana zdraví. Zdravá výživa. Vznik závislostí. Tělesné a duševní zdraví.	
7.	Občanská výchova	Výchova k občanství	Základní lidská práva. Právo v každodenním životě. Protiprávní jednání, druhy a postihy. 1,2,3,7	Mgr.J.Jeřábková
8.	Občanská výchova	Výchova k občanství	Vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých, systém osobních hodnot, sebehodnocení.	Mgr.J.Jeřábková
8.	Pracovní činnosti	Zdraví	První pomoc při úrazech	Mgr.P.Měšťan
8.	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	Právní řád České republiky.Protiprávní jednání. Právo v každodenním životě. Odpovědnost za své zdraví. Regenerace. Základní postupy první pomoci. Chování a ochrana v situacích ohrožení, nebezpečí a mimořádných událostí.	Mgr. D.Janderová
8.,9.	Seminář z psychologie	Duševní zdraví	Duševní hygiena Duševní rovnováha, relaxační techniky.	S.Benáková
8.	Rodinná výchova	Rodinná výchova	Sexuální výchova. Bezpečné sexuální chování.Plánované rodičovství. Péče o dítě.	Ing.A.Fremuntová

			Osobní bezpečí. Návykové látky. Netolismus.	
9.	Občanská výchova	Výchova k občanství	Rasismus, xenofobie, extremismus. Právní řád ČR, ochrana lidských práv a svobod. Osobní rozvoj- životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, význam vůle, motivace, aktivity a osobní kázně při vlastním rozvoji.	Mgr.J.Jeřábko vá
9.	Chemie	Chemie	Drogy	Mgr.M. Chřebíková

Název programu	Kyberšikana
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Pomoc dětem vyhnout se nebezpečím internetu, zvýšení mediální a digitální gramotnosti, efektivní nácvik preventivních návyků. Zlepšení asertivní komunikace a kritického myšlení.Příběhy kyberšikany, prevence a řešení konfliktů.
Realizátor	Linkin Sphere
Cílová skupina	5.A,B
Počet žáků v programu	52

Počet hodin programu	2 x 3
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v dané problematice a uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Termín	17.9.2024
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	On-line predátoři
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Pomoc dětem vyhnout se nebezpečím internetu, zvýšení mediální a digitální gramotnosti, efektivní nácvik preventivních návyků. Rozšíření povědomí o kybernetických hrozbách a možné ochraně v kyberprostoru. Zlepšení asertivní komunikace a kritického myšlení. Falešný profil, kybergrooming, sexting, obnažené fotografie.
Realizátor	Linkin Sphere
Cílová skupina	6.A,B
Počet žáků v programu	58
Počet hodin programu	2 x 3
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v dané problematice a uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Termín	16.9.2024
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	Digitální welbeing
Typ programu	Blok primární prevence

Stručná charakteristika programu	Prevence nadužívání mobilních telefonů, hraní her a dalších aktivit v online prostoru.
Realizátor	Linkin Sphere
Cílová skupina	5.A,B
Počet žáků v programu	52
Počet hodin programu	2 x 3
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v dané problematice a uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Termín	5.,7.3.2025
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	Internetové prostory
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Pomoc dětem vyhnout se nebezpečím internetu, zvýšení mediální a digitální gramotnosti, efektivní nácvik preventivních návyků.
Realizátor	Linkin Sphere
Cílová skupina	6.A,B
Počet žáků v programu	52
Počet hodin programu	2 x 3
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v dané problematice a uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Termín	5.,7.3.2025
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	Malý Pět'a sám doma
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Blok zaměřený na bezpečné chování, pokud se děti ocitnou samy doma.
Realizátor	Městská policie hl.m. Prahy
Cílová skupina	1.A,B,C
Počet žáků v programu	51
Počet hodin programu	3 x 1
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí.
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v problematice rizikového chování, uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Termín	22.,23.4. 2025
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková. ŠMP

Název programu	Bezpečné chování – sám venku
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Blok zaměřený na bezpečné chování při kontaktu s cizími lidmi.
Realizátor	Městská policie hl.m. Prahy
Cílová skupina	2.A,B,
Počet žáků v programu	48
Počet hodin programu	2 x 1
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí.

Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v problematice rizikového chování, uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Termín	23.4.2025
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková. ŠMP

Název programu	Bezpečné chování – nebezpečné situace
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Blok zaměřený na nácvik chování v nebezpečné situaci – kontakt s cizím člověkem, napadení psem, nález použité injekční stříkačky...
Realizátor	Městská policie hl.m. Prahy
Cílová skupina	3.A,B,C
Počet žáků v programu	62
Počet hodin programu	2 X 1
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí.
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v problematice rizikového chování, uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Termín	24.4.2025
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková. ŠMP

Název programu	Bezpečné chování – nebezpečné situace - opakování
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Blok zaměřený na nácvik chování v nebezpečné situaci – kontakt s cizím člověkem, napadení psem, nález použité injekční stříkačky... Opakování vědomostí.
Realizátor	Městská policie hl.m. Prahy
Cílová skupina	4.A,B
Počet žáků v programu	54

Počet hodin programu	2 X 1
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí.
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v problematice rizikového chování, uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Termín	25.4.2025
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	Povinnosti chodce v silničním provozu
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program zaměřený na seznámení s dopravní výchova a zásadami osobní bezpečnosti v silničním provozu.
Realizátor	Městská policie hl.m.Prahy
Cílová skupina	2.A,B
Počet žáků v programu	48
Počet hodin programu	2X 1
Návaznost programu na cíle PPŠ	Orientace žáků v problematice rizikového chování, uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v problematice rizikového chování, uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Termín	19.11.2024
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	Šetři své plíce
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program je zaměřený na prevenci kouření.

Realizátor	Fakultní Thomayerova nemocnice
Cílová skupina	4.A,B
Počet žáků v programu	54
Počet hodin programu	2x2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence užívání návykových látek.
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v problematice rizikového chování, uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Termín	15.11.2024
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	Prevence alkoholu
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program je zaměřený na prevenci pití alkoholu.
Realizátor	SANANIM
Cílová skupina	7.A,B
Počet žáků v programu	54
Počet hodin programu	2x1
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence užívání návykových látek.
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v problematice rizikového chování, uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Termín	4.12.2024
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	Zásady bezpečného chování v silničním provozu
-----------------------	--

Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program zaměřený na seznámení s dopravní výchova a zásadami osobní bezpečnosti v silničním provozu.
Realizátor	Městská policie hl.m.Prahy
Cílová skupina	3.A,B,C
Počet žáků v programu	62
Počet hodin programu	3 X 1
Návaznost programu na cíle PPŠ	Orientace žáků v problematice rizikového chování, uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v problematice rizikového chování, uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Termín	19.,20.11.2024
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	Povinnosti cyklisty v silničním provozu
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program zaměřený na seznámení s dopravní výchova a zásadami osobní bezpečnosti v silničním provozu.
Realizátor	Městská policie hl.m.Prahy
Cílová skupina	4.A,B
Počet žáků v programu	54
Počet hodin programu	2 X 2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Orientace žáků v problematice rizikového chování, uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v problematice rizikového chování, uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Termín	19.11.2024
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	Základní pravidla pohybu na pozemních komunikacích
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program zaměřený na seznámení s dopravní výchova a zásadami osobní bezpečnosti v silničním provozu.
Realizátor	Městská policie hl.m.Prahy
Cílová skupina	5.A,B
Počet žáků v programu	52
Počet hodin programu	2 X 2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Orientace žáků v problematice rizikového chování, uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v problematice rizikového chování, uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Termín	19.,20.11.2024
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	Vztahy a komunikace
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Cílem je seznámit žáky s procesem a složkami komunikace, vysvětlit pojmy emoce, konflikt, kompromis a empatie. Prostřednictvím aktivit zažijí efektivní formy komunikace.
Realizátor	Proxima Sociale
Cílová skupina	2.A,B,
Počet žáků v programu	48
Počet hodin programu	2x3
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí

Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v dané problematice a uvědomění si zodpovědnosti za svoji budoucnost.
Termín	6.,7.1. 2025
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	Kamarádství, respekt
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Žáci se zorientují v podobách kamarádství a budou moci sdílet a a porovnávat představy o kamarádství. Pomocí aktivit podpoří žáky v tolerance a respektuk odlišnostem.
Realizátor	Proxima Sociale
Cílová skupina	3.A,B,C
Počet žáků v programu	62
Počet hodin programu	3x3
Návaznost programu na cíle PPS	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v dané problematice a uvědomění si zodpovědnosti za svoji budoucnost.
Termín	13.,14.11.,3.12.2024
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	Vztahy a spolupráce
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Žáci se zorientují v pojmech kooperace a soutěž. Pojmenují zásady pro dobrou spolupráci. Spolupracují mimo obvyklé skupinky a vyzkouší si konstruktivní řešení nastalého problému.
Realizátor	Proxima Sociale
Cílová skupina	4.A,B
Počet žáků v programu	52

Počet hodin programu	2x3
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v dané problematice a uvědomění si zodpovědnosti za svoji budoucnost.
Termín	4.,10.12.2024
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	Vztahy a spolupráce
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Žáci se zorientují v pojmech kooperace a soutěží. Pojmenují zásady pro dobrou spolupráci. Spolupracují mimo obvyklé skupinky a vyzkouší si konstruktivní řešení nastalého problému.
Realizátor	Proxima Sociale
Cílová skupina	5.A,B
Počet žáků v programu	52
Počet hodin programu	2x3
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v dané problematice a uvědomění si zodpovědnosti za svoji budoucnost.
Termín	10.12.2024, 8.1.2025
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	Sres a emoce
Typ programu	Blok primární prevence

Stručná charakteristika programu	Cílem je podpořit žáky v přijetí vlastních emocí, zorientovat se v pojmech stress, špatná nálada, úzkost, deprese. Dozvědí se, kdy může být stress prospěšný a kdy nikoliv. Seznámí se s metodami práce se stresem a vyzkouší si relaxační metody.
Realizátor	Proxima Sociale
Cílová skupina	7.A,B
Počet žáků v programu	55
Počet hodin programu	2x3
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v dané problematice a uvědomění si zodpovědnosti za svoji budoucnost.
Termín	6.,7.1.2025
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	Předsudky a stereotypy
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Cílem je zorientovat se v pojmech rasismus, xenofobie, diskriminace, předsudek a stereotyp. Pomocí aktivit posilovat tolerance a respect k odlišnostem.
Realizátor	Proxima Sociale
Cílová skupina	8.A,B
Počet žáků v programu	55
Počet hodin programu	2x3
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v dané problematice a uvědomění si zodpovědnosti za svoji budoucnost.
Termín	4.12.2024, 8.1.2025
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	Odpovědnost a právo
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Cílem je posílit vlastní odpovědnost a schopnost vyvodit si důsledky svého chování. Seznámí se s právy a povinnostmi souvisejícími s dovršením 15. Roku a objasní si základy trestně právní odpovědnosti.
Realizátor	Proxima Sociale
Cílová skupina	9.A,B,C
Počet žáků v programu	81
Počet hodin programu	3x3
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v dané problematice a uvědomění si zodpovědnosti za svoji budoucnost.
Termín	13.,14. 11., 3.12.2024
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	Bezpečně v každém ročním období
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Cílem je seznámení s nebezpečnými situacemi a riziky úrazů při pohybu v přírodě. Schopnost rozpoznat nebezpečné situace, jejich následků, případně řešení. Hlavním cílem je naučit děti zejména předcházení úrazů.
Realizátor	Městská policie hl.m.Prahy
Cílová skupina	1.A,B,C
Počet žáků v programu	61
Počet hodin programu	3x1
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování.

Termín	11.11.2024
Zodpovědná osoba	PhDr. Ing. Hana Kindlová

Název programu	Bezpečně v dětském kolektivu2
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Podpora žádoucího chování v třídním kolektivu, prevence šikany, nastavení vhodné komunikace. Uvědomění si osobní zodpovědnosti za své chování.
Realizátor	Městská policie hl.m.Prahy
Cílová skupina	4.A,B
Počet žáků v programu	52
Počet hodin programu	2x 2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování.
Termín	7.,13.2.2025
Zodpovědná osoba	PhDr. Ing. Hana Kindlová

Název programu	Jak si nenechat ublížit I.
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Blok zaměřený na bezpečné chování venku, v kolektivu a při kontaktu s cizími lidmi.
Realizátor	Městská policie hl.m.Prahy
Cílová skupina	5.A,B
Počet žáků v programu	52
Počet hodin programu	2 x 2

Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování.
Termín	7.,13.2.2025
Zodpovědná osoba	PhDr. Ing. Hana Kindlová

Název programu	Jak si nenechat ublížit II.
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Blok zaměřený na bezpečné chování venku, v kolektivu a při kontaktu s cizími lidmi.
Realizátor	Městská policie hl.m.Prahy
Cílová skupina	6.A,B
Počet žáků v programu	58
Počet hodin programu	2 x 2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování.
Termín	7.,13.,2. 2025
Zodpovědná osoba	PhDr. Ing. Hana Kindlová

Název programu	Kyberpohádky – kyberbezpečnost, online prostředí
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Blok zaměřený na bezpečné chování v online prostředí hravou formou.
Realizátor	Městská knihovna Hloubětín
Cílová skupina	3.A
Počet žáků v programu	20
Počet hodin programu	1x2

Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování.
Termín	25.4.2025
Zodpovědná osoba	PhDr. Ing. Hana Kindlová

Název programu	„HIV/AIDS, HPV, kyberšikana a sex
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Blok zaměřený na bezpečné chování ve vztazích.
Realizátor	Česká společnost AIDS pomoc, z. s., Dům světla
Cílová skupina	9.A,B,C
Počet žáků v programu	81
Počet hodin programu	1x2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování.
Termín	19.5. 2025
Zodpovědná osoba	PhDr. Ing. Hana Kindlová

Název programu	Partnerství 1. a 9. tříd
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Žáci 9. ročníku navazují partnerství se žáky 1. tříd. Provázejí je prvním rokem školní docházky, usnadňují zvládnutí nových situací. Navzájem pro sebe pořádají akce v rámci i mimo školu. Během roku si pomáhají a navzájem se nejenom organizovaně, ale i zcela spontánně navštěvují. Společně během roku tráví i několik hodin výuky.
Realizátor	třídní učitelé
Cílová skupina	9. A,B,C a 1.A,B,C
Počet žáků v programu	142

Počet hodin programu	Po celý školní rok
Návaznost programu na cíle PPŠ	Projekt má za cíl formování kladných mezilidských vztahů na úrovni žák – žák. Zároveň posilovat pozitivní vztah ke škole a tím eliminovat záškoláctví. Upevňovat pozitivní sociální vztahy a tím minimalizovat negativní vztahy mezi žáky a možnosti vzniku šikany.
Termín	Po celý školní rok
Zodpovědná osoba	PhDr. Ing. Hana Kindlová

Název programu	Lyžařský kurz
Stručná charakteristika programu	Žáci si vyzkouší sportovní výuku mimo školu, zapojí se do řady aktivit, které slouží ke stmelení kolektivu, upevnění vztahů žák – žák, žák – učitel.
Realizátor	ZŠ Ratibořická
Cílová skupina	7.A,B
Počet hodin programu	2x 36
Návaznost programu na cíle PPŠ	Posilování koheze třídních kolektivů .
Termín konání	9.3. – 15.3.2025
Zodpovědná osoba	PhDr.Hana Kindlová, ředitelka školy, Mgr. Petr Měšťan

Název programu	Sbírka pro útulek
Stručná charakteristika programu	Akci organizují žáci školy. Vybírají potřebný útulek, vypracují propagaci akce. Spolupracují žáci napříč ročníky. Do akce jsou rovněž zapojeni rodiče žáků.
Realizátor	ZŠ Ratibořická
Cílová skupina	Žáci celé školy
Počet hodin programu	4 týdny
Návaznost programu na cíle PPŠ	Posilování koheze žáků celé školy, rodičů a školy.
Termín konání	Bude upřesněn
Zodpovědná osoba	PhDr.Hana Kindlová, ředitelka školy, Mgr. Petr Měšťan

Specifická prevence

Název programu	Adaptační kurz
Typ programu	zážitkový
Stručná charakteristika programu	Aktivity zaměřené na seznámení, komunikaci, spolupráci mezi žáky, zlepšení sociálních dovedností a na spolupráci žáků s třídním učitelem.
Realizátor	o.s.Projekt Odyssea
Cílová skupina	6.A, B
Počet žáků v programu	47
Počet hodin progr.	16 +16
Návaznost programu na cíle PPŠ	Rozvoj sociálních dovedností a zvyšování odolnosti žáků vůči rizikovému chování.
Ukazatel úspěšnosti	Koheze kolektivu, snížení či eliminace projevů soc. patologických jevů.
Termín	30.9.-2.10., 2.-4.10.2024
Zodpovědná osoba	VP, ŠMP, TU

Selektivní prevence

Název programu	Diagnostika vztahů ve třídě
Typ programu	Blok selektivní primární prevence
Stručná charakteristika programu	Cílem program je zmapování a zamezení pokračování prvotních projevů nevhodného chování vůči spolužákům. a navození pozitivních vztahů v třídním kolektivu.
Realizátor	Odyssea
Cílová skupina	9.B
Počet žáků v programu	25

Počet hodin progr.	11 hodin práce se třídou, 3 hodiny konzultací
Návaznost programu na cíle PPŠ	Rozvoj sociálních dovedností a zvyšování odolnosti žáků vůči rizikovému chování.
Ukazatel úspěšnosti	Koheze kolektivu, snížení či eliminace projevů soc. patologických jevů.
Termín	6.9.2024
Zodpovědná osoba	Mgr.Hana Žáčková, ŠMP

- **Rodiče**

Název programu	Den otevřených dveří
Stručná charakteristika programu	V rámci Dne otevřených dveří se mohou rodiče seznámit s činností školy během vyučování a zároveň zhlédnou vystoupení a ukázkové hodiny připravené jednotlivými třídami.
Realizátor	ZŠ Ratibořická
Počet hodin programu	6
Termín konání	Bude upřesněn.
Zodpovědná osoba	TU, PhDr.Hana Kindlová, ředitelka školy

Poznámka: PPŠ je během roku aktualizován

5. EVALUACE (metodika str. 18)

A) Kvalitativní hodnocení

B) Kvantitativní hodnocení

Příloha č. 1

Krizový plán

Program proti šikanování včetně postupu řešení při výskytu šikany a kyberšikany

Školní program proti šikanování vychází z následujících dokumentů:

1. Metodické doporučení k prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, MŠMT č.j. 2191/2010-28.
2. Vyhláška MŠMT č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školských zařízeních.
3. Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování ve školách a školských zařízeních č.j. 22294/2013-1.
4. Využití právních opatření při řešení problémového chování žáků na školách

Charakteristika šikanování

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrožit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky např. v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků.

Rovněž se může realizovat prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. kyberšikanu. Je to zneužití ICT, zejména pak mobilních telefonů a internetu, k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrožit, ublížit mu. Kyberšikanou není oprávněná kritika na internetu bez zlého úmyslu, bez nadávek a ponižování.

Za šikanování se nepovažuje škádlení a agrese, která nemá znaky šikanování (chybí nepoměr sil, když oběť se neumí nebo z různých příčin nemůže bránit).

Odpovědnost školy chránit děti před šikanou a kyberšikanou

Škola má jednoznačnou odpovědnost za svoje žáky. V souladu s ustanovením § 29 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání jsou školy a školská zařízení povinny zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování. Z tohoto důvodu pedagogický pracovník šikanování mezi žáky předchází, jeho projevy neprodleně řeší a každé jeho oběti poskytne okamžitou pomoc.

Škola má ohlašovací povinnost při výskytu šikany v následujících případech:

- dojde-li v souvislosti se šikanou k jednání, které by mohlo naplňovat znaky přestupku nebo trestného činu, obrací se škola na Policii ČR. Trestní oznámení je možné podat také na státní zastupitelství.
- dojde-li k šikaně v průběhu vyučování, s ním souvisejících činností anebo poskytování školských služeb, má škola povinnost tuto skutečnost oznámit zákonnému zástupci jak žáka, který byl útočníkem, tak žáka, který byl obětí
- škola ohlašuje orgánu sociálně právní ochrany dětí takové skutečnosti, které nasvědčují tomu, že dítě je v ohrožení buď proto, že ho ohrožuje někdo jiný nebo proto, že ohrožuje svým chováním samo sebe

Školní program proti šikanování je nejúčinnějším způsobem, jak ochránit děti před šikanou. Zahrnuje v sobě metody řešení a další opatření zaměřená přímo na nápravu šikanování. Navazuje na všeobecnou prevenci rizikového chování ve škole a tedy na školní PPŠ.

Základní komponenty školy pro řešení šikany a kyberšikany

1. zmapování situace ve škole – analýza a evaluace
2. motivování pedagogů pro účinnou prevenci i řešení šikany
3. společné vzdělávání a supervize všech pedagogů v oblasti prevenci šikany
4. ustanovení preventivního týmu (výchovné komise)
5. společný postup při řešení šikanování (dva základní scénáře)
6. primární prevence ve třídních hodinách
7. primární prevence ve výuce
8. primární prevence ve školních i mimoškolních programech mimo vyučování
9. ochranný režim (demokraticky vytvořený smysluplný školní řád, účinné dohledy učitelů)
10. spolupráce s rodiči (seznámení s nekompromisním boje školy proti šikaně na třídních schůzkách – informace o školním řádu)
11. školní poradenské služby poskytované výchovnou poradkyní a metodičkou prevence
12. spolupráce se specializovanými zařízeními (PPP, Policie ČR, speciální pedagogové, psychologové, preventivní organizace – např. Prak o.s.)
13. vztahy se školami v okolí (domluva ředitelů na spolupráci při řešení šikany, kdy se jí účastní žáci z různých škol)

Postup řešení při výskytu šikany a kyberšikany ve škole

Školní metodička prevence po konzultaci s preventivním týmem, na základě kvalifikovaného odhadu stadia a formy šikanování rozhodne, zda řešení zvládne škola sama, nebo si povolá odborníka specialistu. Z tohoto důvodu má škola vypracované dva scénáře pro řešení šikany.

První scénář je určen pro řešení počáteční obvyčejné šikany. Důvodem je fakt, že těchto obvyčejných počátečních šikan je nejvíce a tvoří obrovské podhoubí pro rozbuzení pokročilých a neobvyklých šikan. Druhý scénář je určený k řešení výbuchu skupinového násilí, tzv. školního lynčování. V tomto případě nelze čekat na odborníka-specialistu, protože je oběť ohrožena bezprostředně na zdraví a později je většinou nemožné případ vyšetřit. Škola proto nejprve zakročí sama, vyřeší akutní problém a později jej řeší za pomoci odborníka.

Scénář pro obvyčejnou počáteční šikanu a kyberšikanu

1. odhad závažnosti onemocnění skupiny a stanovení formy šikany
2. rozhovor s dětmi, které na šikanu upozornily a oběťmi
3. nalezení vhodných svědků, v případě kyberšikany zajištění důkazních materiálů
4. individuální rozhovory se svědky (nepřípustné je společné vyšetřování agresorů a svědků, hrubou chybou je konfrontace oběti s agresory)
5. ochrana oběti

6. předběžná diagnóza a volba ze dvou typů rozhovoru: a) rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory (směřování k metodě usmíření), b) rozhovor s agresory (směřování k metodě vnějšího nátlaku)
7. realizace vhodné metody: a) metoda usmíření, b) metoda vnějšího nátlaku (výchovný pohovor nebo výchovná komise s agresorem a jeho rodiči)
8. třídní hodina: a) efekt metody usmíření, b) oznámení potrestání agresorů, c) rozhovor s rodiči oběti
9. třídní schůzka
10. práce s celou třídou

Základní krizový scénář pro výbuch pokročilé šikany a kyberšikany –

Poplachový plán pro tzv. školní lynčování

A. První (alarmující) kroky pomoci

1. zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy šikany
2. bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí

B. Příprava podmínek pro vyšetřování

1. zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy
2. zabránění domluvě na křivé skupinové výpovědi
3. pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře)
4. oznámení na policii, paralelně – navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům

C. Vyšetřování

1. rozhovor s obětí a informátory
2. nalezení nejslabších článků nespolupracujících svědků
3. individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky
4. rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory, není vhodné konfrontovat agresora (agresory) s obětí (oběťmi)

D. Léčba

1. Metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny

Nápravná opatření

1. Škola použije pro zastavení násilí agresorů běžná, ale i mimořádná nápravná opatření:
 - výchovná opatření (napomenutí a důtka TU, důtka ŘŠ) – výchovná opatření navrhuje preventivní tým a schvaluje Pedagogická rada)
 - snížení známky z chování
 - převedení do jiné třídy, pracovní či výchovné skupiny (je třeba individuálně posoudit efektivitu tohoto opatření, aby nedošlo k přesunutí šikany do nového prostředí a podmínek)

- ředitel školy doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení střediska výchovné péče, případně doporučí realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v diagnostickém ústavu
 - ředitelka školy podá návrh orgánu sociálně-právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu
2. Dále pracujeme s agresorem (vedení k náhledu na vlastní chování, motivy apod.) i s obětí šikany. V případě potřeby doporučíme zákonnému zástupci péči dítěte v PPP, SVP nebo jiných odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů, případně převedení do jiné třídy.
 3. Pro nápravu situace ve skupině vždy pracujeme s celým třídním kolektivem. Je nezbytné vypořádat se i s traumaty těch, kteří přihlíželi, ale nezasáhli (mlčící většina či menšina) apod.
 4. Při nápravě šikanování bude situace projednaná s rodiči agresora i oběti, vždy odděleně. Jednání s rodiči budou přítomni: vedení školy, výchovná poradkyně, metodička prevence, třídní učitel. Rodiče budou informováni o závěrech a zjištěních školy a domluví se na dalších opatřeních. Škola volí taktní přístup, všechny informace jsou důvěrné. V případě zájmu rodičů nabídne škola rodičům agresora i oběti odbornou pomoc. Kontakty jsou k dispozici u ŠMP nebo výchovné poradkyně.

Spolupráce se specializovanými institucemi

1. Při předcházení případům šikany a při jejich řešení spolupracuje vedení školy, školní metodička prevence, výchovná poradkyně s dalšími institucemi a orgány zejména:
 - v resortu školství – s PPP, SVP, speciálně pedagogickými centry (v případě integrovaných dětí na běžných školách),
 - v resortu zdravotnictví – s pediatrií a odbornými lékaři, dětskými psychology, psychiatry a zařízeními, která poskytují odbornou poradenskou a terapeutickou péči, včetně individuální a rodinné terapie,
 - v resortu sociální péče – s oddělením péče o rodinu a děti, s oddělením sociální prevence (možnost vstupovat do každého šetření, jednat s dalšími zainteresovanými stranami, s rodinou), případně s organizacemi specializujícími se na prevenci a řešení šikany
2. Při poskytování poradenských služeb, např. při intervenčních programech předem informujeme žáky, včetně jejich zákonných zástupců. Využíváme informovaný souhlas. Výstupem práce externí odborné instituce je vždy písemná zpráva s adekvátními informacemi. Aby byly pro školu informace relevantní, dohodne vždy před započítím poradenských služeb obsah a rozsah práce.
3. Dojde-li k závažnějšímu případu šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu (provinění), ředitelka školy oznámí tuto skutečnost Policii ČR.
4. Ředitelka školy oznámí orgánu sociálně-právní ochrany dítěte skutečnosti, které ohrožují bezpečí a zdraví žáka. Pokud žák spáchá trestný čin (provinění), popř. opakovaně páchá

přestupky, ředitelka školy zahájí spolupráci s orgány sociálně-právní ochrany dítěte bez zbytečného odkladu.

Webové stránky s tematikou školní šikany a kyberšikany:

www.sikana.org.

www.e-nebezpeci.cz

www.ncbi.cz

Kontakty:

Sdružení Linka bezpečí, www.linkabezpeci.cz

Poradna webu Minimalizace šikany, www.minimalizacesikany.cz

Internet poradna, www.internetporadna.cz

Kontaktní centrum, které přijímá hlášení, týkající se nezákonného a nevhodného obsahu internetu, www.Horka-linka.cz

Poradna E-Bezpeci – poradenská linka zaměřená na prevenci rizikového chování na Internetu, www.napisnam.cz

Postup školy při výskytu nebo užití alkoholu ve škole

Zpracováno podle Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j. 21291/2010-28

Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet, anebo je v konzumaci alkoholu podporovat.

Školním řádem škola stanovuje zákaz užívání alkoholu v prostorách školy v době školního vyučování i na všech akcích školou pořádaných.

Podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let může být trestným činem nebo přestupkem.

Konzumace alkoholu ve škole

- 1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- 2) Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- 3) Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
- 4) V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a zavolá lékařskou službu první pomoci.
- 5) Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy (sepsání stručného záznamu, který založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy).
- 6) V případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- 7) Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany dítěte vyžadovat pomoc.
- 8) Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval alkohol ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky.
- 9) Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte.
- 10) V případě uživatele zájmu nebo zájmu zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
- 11) Z konzumace alkoholu ve škole je třeba vyvodit opatření stanovené školním řádem. Za rizikové a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.

Nález alkoholu ve škole

- 1) V případě, kdy pracovníci školy **naleznou v prostorách školy alkohol**, postupují takto:
 - a) Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
 - b) O nález ihned uvědomí vedení školy.
 - c) Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
 - d) Zpracují stručný záznam o události.
- 2) V případě, kdy pracovníci školy **zadrží u některého žáka alkohol**, postupují takto:
 - a) Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu.
 - b) O nález ihned uvědomí vedení školy.
 - c) O nález sepiší stručný záznam (datum, místo a čas nálezů a jméno žáka). Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru je přítomno vedení školy. Zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy.
 - d) O nález vyrozumí škola zákonného zástupce žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, i orgány sociálně-právní ochrany dítěte.
 - e) V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předají zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

Webové stránky s tematikou alkoholu u školních dětí:

www.alkoholmetr.cz

www.alkoholik.cz

www.promilesms.cz

www.msmt.cz/socialni-programy/prevence-uzivani-tabaku-alkoholu-a-jinych-drog-u

Postup školy při výskytu a konzumaci tabákových výrobků a elektronických cigaret (EC) ve škole

Ve vnitřních i vnějších prostorách všech typů škol je zakázáno kouřit, používat elektronické cigarety, požívat nikotinové lyfty a všechny výrobky obsahující nikotin. Prostory školy jsou označeny viditelným textem doplněným grafickou značkou zákazu kouření. Školním řádem je kouření v prostorách školy zakázáno a stanovena opatření za jejich porušování.

Konzumace tabákových výrobků a EC ve škole

- 1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků a EC v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- 2) Tabákový výrobek a EC je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- 3) Pedagogický pracovník dále postupuje podle školního řádu školy (sepsání stručného záznamu, který metodik školní prevence založí do své agendy).
- 4) V případě porušení zákazu kouření informuje třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka.
- 5) V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany dítěte. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce nebo jiných subjektů vyžadovat pomoc.
- 6) Z konzumace tabákových výrobků ve škole budou vyvozená opatření stanovena školním řádem.

Webové stránky s tematikou konzumace tabákových výrobků u školních dětí:

www.niquitin.cz/jak-prestat-kourit

www.modernijenekourit.cz

www.dokurte.cz

Postup školy při výskytu, užití nebo distribuci návykových látek

Zakázána je výroby, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek (dále jen NL), a to bez ohledu na věk žáků a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázáno je rovněž navádění k užívání těchto látek.

- 1) Školním řádem škola stanovuje zákaz užívání NL a jejich distribuci a přechovávání. Současně stanovuje zákaz vstupu do školy pod jejich vlivem. Školním řádem stanovuje rovněž tyto sankce za porušení zákazu (kázeňské postihy). Porušení zákazu bude vždy projednáváno na Pedagogické radě za účelem hodnocení klasifikace chování žáka.
- 2) Ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby a držení NL a jedů podle § 283 až 287 trestního zákona a spáchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí, se sám vystavuje trestnímu stíhání. Překazit takový čin lze tím, že ho včas oznámí orgánům Policie ČR nebo státnímu zástupci.

Konzumace NL ve škole

- 1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci NL v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- 2) Návykovou látku je třeba žákovi odebrat a zajistit ji, aby nemohl v konzumaci pokračovat. O události se sepiše stručný zápis. Tento zápis založí školní metodik prevence a vyrozumí vedení školy.
- 3) Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
- 4) V případě, kdy je žák pod vlivem NL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
- 5) Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy. Především ihned zajistí vyjádření žáka a vyrozumí vedení školy.
- 6) V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- 7) V případě, že žák není schopný dbát pokynů zaměstnanců školy, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- 8) Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc.
- 9) Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval NL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky (dbát pokynů pracovníků školy). Zákonný zástupce má právo se písemně vyjádřit k této skutečnosti a postupu školy.
- 10) Současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte.

11) V případě uživatelského zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.

12) Z konzumace NL ve škole je třeba vyvodit opatření stanovená školním řádem. Nicméně je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je nebezpečný pouze sobě, distributor všem. **Distribuce je trestným činem, užívání NL je hrubým porušením školního řádu!**

13) Navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za rizikové a protiprávní jednání.

Distribuce NL ve škole

1) Distribuce NL je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.

2) Přechovávání NL je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přestupek nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin, ale toto množství nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanovený školním řádem.

3) Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci NL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.

4) Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a orgán sociálně-právní ochrany dítěte.

5) Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsaným níže.

Nález NL ve škole

A. V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto

1) Látku nepodrobují žádnému testu.

2) O nález ihned uvědomí vedení školy spolu s písemným záznamem.

3) O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.

4) V případě časové překážky na straně Policie se doporučuje za přítomnosti dalšího pedagogického pracovníka vložit látku rukavicemi do obálky, napsat datum, čas a místo nálezů.

Obálku přelepit, opatřit razítkem školy, podpisem a uložit do školního trezoru. Následně předat Policii.

B. V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

- 1) Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu.
- 2) O nálezů ihned uvědomí vedení školy.
- 3) O nálezů vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce žáka.
- 4) O nálezů sepiší pracovníci školy stručný zápis, ve kterém je uveden nález látky, datum, místo, čas nálezů a jméno žáka. Pokud žák odmítá zápis podepsat, uvede pracovník školy tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomno vedení školy.
- 5) V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem, přivolanému lékaři. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady jedů jsou známy protijedy. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

C. V případě, kdy pracovníci školy mají podezření, že některý z žáků má nějakou NL u sebe, postupují takto:

- 1) Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu, respektive provinění v případě nezletilých osob, nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.
- 2) Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkonzultují s ní další postup a informují zákonného zástupce nezletilého žáka.
- 3) Žáka izolují od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

Webové stránky s tematikou konzumace NL u školních dětí:

www.drogy-info.cz

www.prevence-info.cz

www.drogy.net

www.iporadna.cz/drogy/index.php

